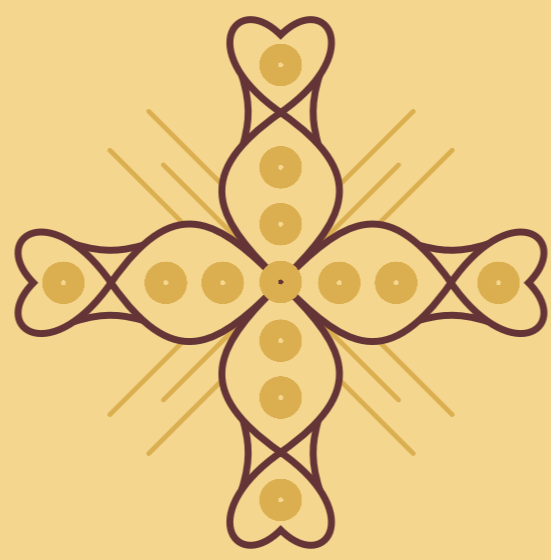

Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik

TARTU ÜLIKOOL
Viljandi kultuuriakadeemia

Madli Sepper
Pärandtehnoloogia magistrant
madlisepper@gmail.com

Kirikutekstiilide vanus, seisukord ja tehnoloogiad Lääne-Eesti ja Tallinna õigeusukirikute näitel

Minu magistratöö eesmärk on kirjeldada Lääne-Eesti, saarte, Pärnumaa ja Tallinna õigeusukiriku tekstiilide valmistamisel kasutatud tehnikaid, püüda hinnata nende vanust ja seisukorda.

Tänapäevane surnutelaua lina.
Autor: Epp Haabsaar

Eesti Vabariigi aegne karikakatete komplekt

Nõukogudeaegne sitsiriidest feloon

Uurimisküsimused:

- ▷ Millised tekstiilid on antud piirkonna õigeusukirikutes?
- ▷ Kui vanad need on?
- ▷ Milliseid tehnoloogiaid on kirikutekstiilide valmistamisel kasutatud?
- ▷ Milliseid seoseid on võimalik leida tehnoloogiate ja valmistamisaja vahel?

Töö käik: Vaatlen kogudustes olevaid kirikutekstiile, kirjeldan nende seisukorda, kasutatud tehnoloogiaid, pildistan. Võrdlen saadud andmeid vanade (1907-1913) vabrikute tellimiskataloogide ning 19.saj lõpu, 20. saj alguse koguduste inventeerimisnimekirjadega. Intervjueerin preestreid ja koguduse töötajaid.

Õigeusukiriku tekstiilidel, eriti vaimulikurüü pisidetailidel on oma tähendus. Kirikutekstiilide ajaloolisest arengust ja tähendustest, sealhulgas liturgilistest värvidest on juttu magistratöö esimeses osas.

Tänapäevane rahvuslik tikandis preestrirüü komplekt.
Autor: Madli Sepper

Järeldused: Eesti õigeusukirikutes leidub tekstile nii tsaariajast, Eesti Vabariigi ajast (1918-1939), nõukogudeajast kui ka uuemast ajast, nende vanust on võimalik määrata tehnoloogiate ja mustrite järgi. Dokumenteerin tekstiilid kirjelduste ja fotodena. Selleks, et vanemast ajast pärit esemed ka tulevaste põlvedeni säiliks, vajaksid need ülevaatamist, korrastamist ja paremates tingimustes säilitamist. Väärtustada tuleb nii tsaariaegseid kuldtkandis brokaatkangast tekstile, kahe maailmasõja vahel valmistatud käsitööd kui ka nõukogudeaegseid krimpleenist ja sitsiriidest preestrirüüsid, kui oma ajastu märke.

Magistratöö viimases osas tutvustan ühe 20. saj alguse preestrirüü taastamisest kasutamiseks.

Tsaariaegne poolsametist feloon

Tsaariaegne Kristuse surikuju